1960
97
ТИБ142
33284
Сел. стоп. академия
Библиотека
Инв. № 5810 ноч/034
1960
№ 1073/920
Б
Централна библиотека
ПЛОВДИВ
Агрономически факултетъ на университета
Институтъ по общо земледѣлие
София

Русенска държавна земледѣлска опитна станция.

Управитель: *Д-ръ П. Козаровъ.*

Фъркатъ листъ № 2.

Борделезова (бордошки) разтворъ и неговото употрѣбление.

Борделезова разтворъ е едно отъ срѣдствата за борба срѣщу болеститѣ на културнитѣ растения, причинени отъ паразитни гжби, което отъ день на день намира по-широко приложение. Приготвенъ правилно и употрѣбенъ намѣсто, той дѣйствува отлично противъ много отъ тѣхъ. Ала не трѣбва да се мисли, че той е едно „универсално срѣдство" срѣщу всички растителни болести и още по-погрѣшно би било, ако се употрѣбѣше противъ животинскитѣ неприятели на растенията, за унищожението на които разполагаме съ други, много по-добри срѣдства.

Съ настоящия фъркатъ листъ ние желаемъ да дадемъ нужнитѣ упжтвания за правилното приготовление и цѣлесъобразното употрѣбление на борделезова разтворъ, като избройваме въ приложената по-долѣ таблица всички ония случаи, кждѣто до сега той е можалъ съ успѣхъ да се приложи.

1. Приготовление.

Д 4547/1978

Взема се синь-камъкъ (мѣдень витриолъ), прѣсна негасена варь и вода. При покупката на синия камъкъ гледаме да получимъ голѣми и хубави кристали, а не прахъ. Разтвора се приготовлява въ дървени, а не металени сждове (напр. въ чебуръ или каца); сжщо и разбъркването трѣбва да стане съ дървена пръчка. За да се получи 100 л. 1% *разтворъ*, турга се 1 кгр. синь-камъкъ въ една платнѣна торбичка, която се окачва въ сжда, съдържащъ 50 литри вода (слѣдователно, половината отъ цѣлото количество). Разтапянето на синия камъкъ става, споредъ температурата на водата, отъ 12—24 часа и се ускорява, ако раздвижваме торбичката. Отъ друга страна, угася се съ вода 1 кгр. прѣсна, негасена варь, като се разбърка сжщеврѣменно на каша, която постепено се разрѣжда, до дѣто се получи 50 л. вариено млѣко. Послѣдньото се прѣцѣжда прѣзъ грубъ платъ или нѣкоя решетка, за да се отстранятъ камъчетата и другитѣ неразмити части. *Тогава разтвора отъ синия камъкъ се излива по-малко, но равномѣрно, въ вариеното млѣко, като при това се бърка* и 1% борделезовъ разтворъ е готовъ. Обикновено трѣбва да си приготвяме само толкова разтворъ, колкото ни е нуженъ, понеже, като прѣстои, той измѣня свойствата си. За приготовлението на 2% *разтворъ* се взима по 2 кгр. синь-камъкъ и негасена варь, а за ½% по ½ кгр. Само за II-то пръскане при сгърчването листата на прасковата и за листнитѣ болести на черешата, изброени по-долѣ, се употрѣбява борделезовъ разтворъ, за направата на който се взема двойно повече варь, отколкото обикновено.

Съ борделезовъ раз-

Растението и болестьта	Гъстота на разтвора	Колко пъти и кога?
Ябълка		
1. Струпейность (струпясване)	2%	I Малко прѣди цъвтението.
	1%	II Когато плодоветѣ сж голѣми колкото грахови зърна.
	1%	III 2—3 седмици слѣдъ II-то пръскане
2. Бѣли петна по листата, както струпясването.		
Круша		
1. Струпясване 2. Потъмняване на листата 3. Сиви петна 4. Бѣли „	}	както струпясването на ябълката.
Зарзалия		
1. Петна по листата 2. Ръжда	}	както сгърчването на листата при прасковата
Праскова		
1. Сгърчване на листата	2%	I Щомъ пъпкитѣ започнатъ да се развиватъ, прѣди цъвтението.
	1%*)	II Тъкмо слѣдъ прѣцъвтяването.
	1%*)	III 8—14 деня слѣдъ II-то пръскане.
2. Петна по листата 3. Ръжда „ „	}	както сгърчването на листата.
Слива		
1. Петна по листата, както струпейността при ябълкитѣ.		
2. Надупчване на листата, както сжщата болесть при черешата.		
Череша		
1. Петна по листата, както струпясването на ябълката.		
2. Надупчване на листата	1%*)	I Тъкмо слѣдъ цъвтението.
	1%*)	II 2—3 седм. слѣдъ I-то пръскане.
	1%*)	III 2—3 „ „ II-то пръскане, когато листата сж вече израстли.
Дюля		
1. Потъмняване на листата, както струпейността на ябълката.		
Мушмула		
1. Потъмняване на листата, както струпейността на ябълкитѣ.		

*) Тукъ трѣбва да се вземе двойно повече варь, отколкото обикновено.

творъ се пръскатъ:

Растението и болестьта	Гъстота на разтвора	Колко пъти и кога?
Орѣхъ		
1. Петна по листата, както струпейността на ябълкитѣ.		
Малина		
1. Петна по листата	1%	I На пролѣть, прѣди разлистването на пъпкитѣ.
	1%	II Слѣдъ изкарването на младитѣ земни издънки.
	1%	III 2 седмици слѣдъ II-то пръскане.
	1%	IV Малко прѣди цъвтението.
Нѣмско грозде (Riebes rubrum L).		
1. Петна по листата	1%	I Прѣди цъвтението, слѣдъ развиването на пъпкитѣ.
	1%	II Слѣдъ цъвтението.
	1%	III Слѣдъ узрѣването на плодоветѣ.
Татарско грозде (Ribes Grossularia L).		
1. Петна по листата, както сжщата болесть при малината.		
Ягода		
1. Петна по листата	1%	I Прѣди или слѣдъ цъвтението.
	1%	II Прѣзъ есеньта.
Лоза		
1. Мана (пероноспора)	2%	I Малко прѣди цъвтението.
	1%	II Срѣдата на юлий (прѣзъ сухи години за II-то пръскане е достатъченъ ½% разтворъ).
2. Блакъ-ротъ (черна гнилость)	1%	I и II Прѣди отварянето на листнитѣ пъпки.
	1%	III и IV Прѣзъ юний, въ промежутокъ отъ 12 дни.
Роза		
1. Ръжда по листата	1%	I На пролѣть, въ началото на разлистването.
	1%	II Късно на есень.
Картофи		
1. Барабойна плѣсень	1%	I Началото на юний
	1%	II „ „ юлий
	1%	III „ „ августъ.

2. Качества.

Правилно приготвения борделезовъ разтворъ има хубавъ синь, а не зеленикавъ цвѣтъ. Ако се остави да стои въ една чаша, то на дъното се отлага синя, лигава утайка, а течността надъ нея е бистра и прозрачна. Не е ли послѣднята такава, а синя, то къмъ разтвора трѣбва да се прибави още вариено млѣко. Ако варьта е въ излишъкъ не врѣди; обратно е съ синия камъкъ. Сжщо ако дъхаме надъ чашата извѣстно врѣме, то на повърхността трѣбва да се образува една тънка кожица. Добрия борделезовъ разтворъ се познава още по това, че синята лакмусова хартия, потопена въ него, не измѣня цвѣта си.

3. Дѣйствие.

Съвършено погрѣшно е да мислимъ, че съ помощьта на борделезовия разтворъ може да се излѣкува една избухнала вече растителна болесть. Разтвора може да възпрѣпятствува само появата и разпространението на болеститѣ, но не и да отстрани причинената вече повръда. Трѣбва да запомнимъ добрѣ, че споритѣ на врѣднитѣ гжби, които невидимо се носятъ изъ въздуха, падатъ по листата и плодоветѣ на растенията и започватъ да кълнатъ тамъ, щомъ като имъ се достави нуждната влага, отъ роса или дъждъ. Ако листата сж били прѣдварително напръскани съ борделезовъ разтворъ, то съ настжпването на влажността се разтапя една часть отъ него (мѣдения карбонатъ) и такава капка дѣйствува отровно върху находящитѣ се тамъ спори.

Освѣнъ съ свойството си да умъртвява споритѣ на гжбитѣ, борделезовия разтворъ упражнява и друго благоприятно влияние върху общото развитие на растенията (листата имъ ставатъ по-зелени), което се забѣлѣзва особено при употрѣблението на по-силни разтвори. Затова винаги е по-добрѣ, особено за лозята, да се пръскатъ съ 2% разтворъ, намѣсто съ 1%.

4. Употрѣбление.

Прѣди да се налѣе въ пръскачкитѣ, разтвора трѣбва да се разбърка добрѣ, за да се размѣси бистрата течность съ синята утайка, която имено дѣйствува. За напръскването можемъ да си послужимъ съ нѣкоя отъ многото разни видове пръскачки, като прѣдпочетемъ тия, които разпръскватъ най-добрѣ течността и сж снабдени съ приспособление за разбъркване. За ниски растения е достатъчно едно обикновено църкало, а за дърветата — пръскачки съ по-силна струя, които се носятъ на гърбъ или возятъ. Не трѣбва да пръскаме растенията толкова много, щото разтвора да капи отъ тѣхъ; достатъчно е, ако се наръсятъ листата, като съ ситенъ прахъ. Пръскането трѣбва да се извърши прѣзъ хубаво врѣме и да се повтори, ако случайно падне дъждъ, прѣди течността да е още изсъхнала.

ИНСТИТУТЪ ПО ОБЩО ЗЕМЛЕДѢЛИЕ СОФИЯ
Централна библиотека ПЛОВДИВ